

شیوه تدوین درختواره ازدواج

برای تولید محصولات مفید برای جامعه مخاطبین، در موضوع «ازدواج»، از کتاب و نشریه و نرم افزار گرفته تا سایت، به فهرستی از مسائلی نیاز داریم که مبتنی به جامعه بوده و مخاطب به راهنمایی درباره آنها نیاز دارد. محدودیت منابع نیز ما را بر آن می دارد تا میان مسائل مزبور گزینش نماییم؛ کدام ها را بپردازیم و به چه ترتیب و با چه اولویت هایی. طبیعتاً این اولویت بندی نمی تواند غیرقاعده مند و بی پشتوانه علمی و تحقیقاتی باشد. درختواره ازدواج محصول پژوهشی خواهد بود که مجموعه ای از مسائل و موضوعات مورد نیاز مخاطبین را به صورت طبقه بندی شده پیش روی ما قرار می دهد.

۱. مسأله شناسی از دنیای واقعی آغاز می شود، نه از فضای ذهن.
۲. استفاده از تحقیقات پیمایشی و جمع آوری آمار از طریق تکمیل پرسشنامه و نمونه گیری فعالیتی پرزحمت و هزینه بر است.
۳. بسیاری از کتاب ها در زمینه های مرتبط با «ازدواج» نگارش یافته اند؛ در داخل و خارج از کشور. این کتاب ها هر کدام در بخشی از عوارض موضوع مورد نظر مبادرت به تحقیقات نموده، تجربیاتی را ارائه داده اند.
۴. تقطیع و تحلیل متن کتاب ها، با توجه به حجم زیاد منابع مرتبط، هزینه زیادی بر پروژه بار می نمایند.
۵. ساده ترین و در دسترس ترین مسیر، استفاده از «فهرست» این کتاب ها است.
۶. فهرست تمامی کتاب هایی که در زمینه های مرتبط با موضوع ازدواج در دست است تایپ می شود.
۷. این فهرست ها با هم مخلوط شده، یک بار دیگر دسته بندی می گردند و بر اساس موضوع متمایز می شوند.
۸. اکنون به طبقه بندی به دست آمده نظر می افکنیم و سعی می کنیم ابعادی از موضوع را که مشاهده می نماییم ترسیم نماییم؛ از طریق دسته بندی های کلان مسائل مرتبط با «ازدواج».
۹. فهرست نشان داد که بر خلاف جامعه ایران که مفهوم ازدواج را «پدیده» ای می داند که هنگام تشکیل یک خانواده روی می دهد، جوامع غربی تمام دوران زندگی مشترک را «ازدواج» (Marriage) می نامد. از این رو، آنچه در تحلیل آسیب های ازدواج طرح شده، در حقیقت آسیب های زندگی مشترک و خانواده است.
۱۰. با نگاه به عناوین کلان حاصل از طبقه بندی فهرست کتاب ها، درمی یابیم که با دو مفهوم کلان «جامعه» و «ازدواج» مواجه هستیم.
۱۱. جامعه نیازهایی دارد که جز با تحقق ازدواج تأمین نمی گردد؛ ① نیاز به بقای مادی و ② نیاز به بقای هویتی.
۱۲. بقای مادی از طریق تکثیر نسل روی می دهد و جایگاه تکثیر نسل خانواده است که از طریق ازدواج پدید می آید.
۱۳. بقای هویتی یا همان بقای فرهنگ؛ سنت ها و باورهای یک نسل، از طریق والدین است که به کودک منتقل می گردد.
۱۴. ازدواج نیز توافقی است که میان دو فرد از جنس مخالف صورت می پذیرد تا مدت عمر خود را در یک مشارکت برای تحقق اهداف ملزم شده از سوی جامعه صرف نمایند.

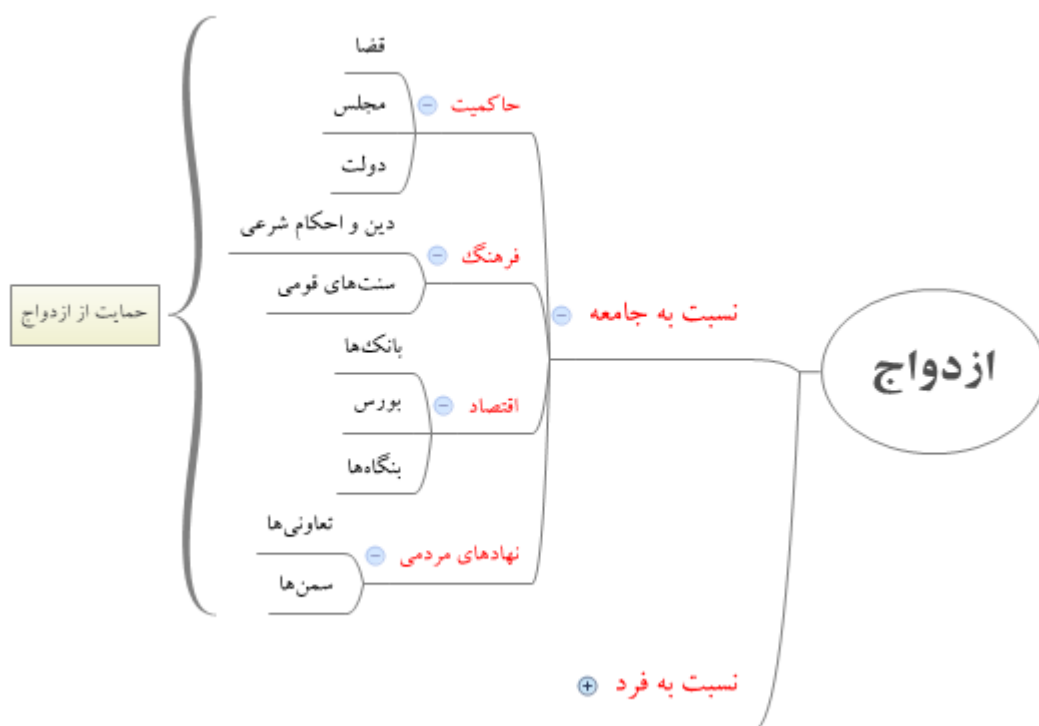
۱۵. بنابراین ما با دو سرفصل اصلی «جامعه» و «فرد» مواجه هستیم که ابعاد اصلی مسائل مرتبط با موضوع ازدواج را شکل می‌دهند.

۱۶. نظامات متعددی در جامعه وجود دارند که در ازدواج تأثیر می‌نهند یا از آن متأثر می‌گردند؛ سه نظام «سیاسی»، «فرهنگی» و «اقتصادی».

۱۷. مردم نیز به صورتی مستقل از نظام‌های مرسوم و متعارف اجتماعی، معمولاً فعالیت‌های خیریه‌ای انجام می‌دهند که با ازدواج نسبت پیدا می‌کند.

۱۸. بنابراین به نظر می‌رسد «روابط بیرونی» ازدواج را که متوجه جامعه می‌گردد می‌توانیم در چهار عنوان بیان شده دسته‌بندی کنیم.

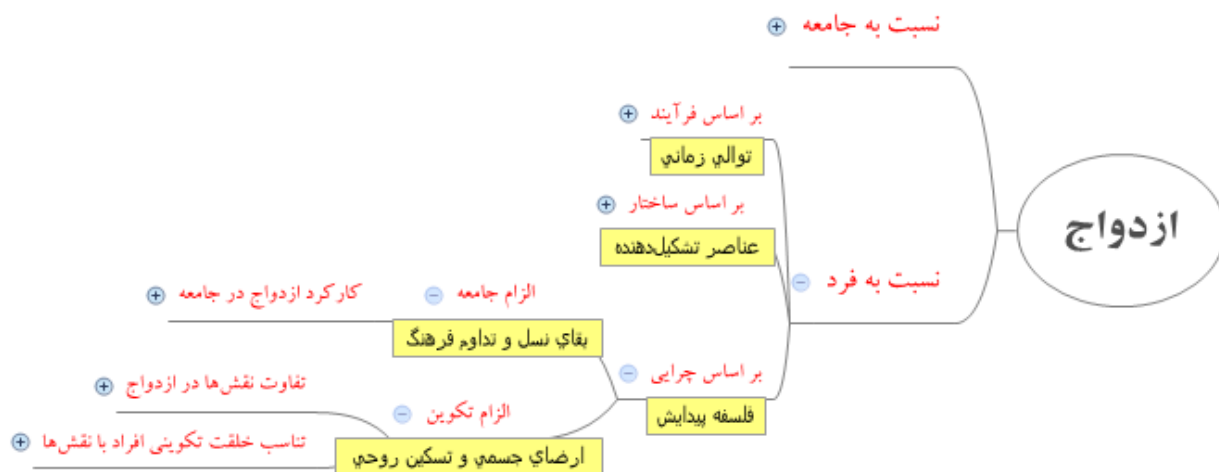

۱۹. مهم‌ترین نقشی که این عناصر در پدیده ازدواج دارند در حمایت از آن خلاصه می‌شود؛ هم پدید آمدن و هم استمرار.

۲۰. در بعد فردی نیز، ما با انسان‌هایی مواجه هستیم که معمولاً برای ازدواج دو دلیل فردی دارند که به تکوین باز می‌گردد.

۲۱. الزامات تکوینی ازدواج شامل «ارضای جسمی» و «تسکین روحی» می‌گردد.

۲۲. این دو دسته از الزامات که فرد را به سوی ازدواج سوق می‌دهد در عنوان «چرایی ازدواج» قابل درج است.

۲۳. نسبت به فردی که به ازدواج مبادرت می‌ورزد، فراتر از چرایی، دو منظر دیگر نیز وجود دارد؛ نگاه زمانی و فرآیندی به ازدواج و توجه به ساختار و عناصر آن.

۲۴. هنگامی که به «پدیده ازدواج» از منظر زمانی می‌نگریم، با سه مرحله قبل، حین و پس از ازدواج مواجه می‌شویم. هر مرحله نیز با مسائل و آسیب‌های خاص خود مواجه است.

۲۵. اما به خود ازدواج که نگاه کنیم، اجزا و عناصری که آن را تشکیل داده‌اند، با سه نقش «زوج»، «زوجه» و «فرزند» مواجه هستیم. در این نگاه ساختاری بیشتر با محصول ازدواج یعنی «خانواده» روبه‌رو می‌باشیم.

۲۶. این اجزا با یکدیگر تفاوت‌هایی دارند. اگر تفاوت میان اجزا نباشد، نمی‌توانند یک کل را شکل داده، روابط سیستماتیک داشته باشند. این خاصیت هر سامانه‌ای است.

۲۷. اجزای مذکور بر اساس تفاوت‌هایی که دارند نقش‌هایی را بر عهده می‌گیرند. نقش‌هایی که چهار هدف پیش‌گفته را تأمین نماید؛ بقای نسل، بقای هویت، اطفای شهوت و تسکین روح.

۲۸. هر نقش می‌بایست نیازهایی را تأمین نماید. نیازهایی که وجود آن جزء در ازدواج و خانواده را ایجاب نموده است. تکلیفی که نسبت به هدف کل دارد.

۲۹. طبیعتاً برای تأمین نیازها و ادای وظایف و تکالیف، هر نقش فعالیت‌های تعریف‌شده‌ای دارد.

۳۰. هر فعالیت در نقش‌های درون ازدواج با آسیب‌هایی مواجه است. هدف ما شناسایی همین آسیب‌های پیش‌روست تا با عنوان «مسائل مبتلی‌به در ازدواج» تحلیل و راه‌یابی شوند.

۳۱. محصول این پروژه و مطالعاتی که به صورت کتابخانه‌ای صورت گرفت، منضم به تحلیل‌های نظری، ما را به درختواره‌ای نهایی رساند.

۳۲. این درختواره به دو طریق به ما کمک می‌کند؛ نشان دادن خلأها و خطاها.

۳۳. وقتی فهرست کتاب‌ها را داخل درختواره می‌چیدیم، متوجه نواقصی شدیم، مباحثی که هیچ متناظری در کتاب‌ها نداشتند، یعنی مطالبی که بدان‌ها توجه نشده است.

۳۴. طراحی پروژه‌های تولیدی برای دستیابی به محصولاتی فرهنگی که این خلأها را پر نموده، دانش مخاطبین را در این زمینه‌ها بالا ببرد، یکی از دستاوردهای درختواره است.

۳۵. درختواره همچنین با تجمیع تمامی آراء و نظرات در کنار یکدیگر، دیدگاه‌های مختلف در یک مسأله مشترک را نشان ما می‌دهد و می‌تواند خطاها و اشتباهات را نمایش داده، راهنمایی‌های نادرست را لو دهد. در آثار تولیدی این خطاها رفع خواهد شد.

